

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Професор науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корекційно-реабілітаційні служби

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (логопедія)»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини

(назва інституту, факультету, відділення)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0212
(підпис) _____ (прізвище, ініціали)
« _____ » 20 16 р.

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма «Корекційно-реабілітаційні служби» для студентів за напрямом підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (логопедія)»

Розробник: Єжова Т.Є.

Мороз О. В., викладач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від “13” січня 2016 року № 10

Завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти
_____ (О.В. Мартинчук)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту Людини _____ Н. А. Клішевич

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	.....
Структура програми навчальної дисципліни.....	.....
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	.....
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	.....
III. Програма.....	.....
<i>Змістовий модуль I. Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю у світовій та вітчизняній практиці.....</i>	.....
<i>Змістовий модуль II. Практична робота корекційного педагога у центрі реабілітації дітей з інвалідністю.....</i>	.....
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Корекційно-реабілітаційні служби».....	.....
V. Плани семінарських занять.....	.....
VI. Завдання для самостійної роботи.....	.....
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	.....
VIII. Методи навчання.....	.....
IX. Методичне забезпечення курсу.....	.....
X. Рекомендована література.....	.....
Основна.....	.....
Додаткова.....	.....
Інтернет-ресурси.....	.....

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Корекційно-реабілітаційні служби» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини на основі освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану напряму підготовки 6.010105 – Корекційна освіта (логопедія).

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) організації навчання. Програма визначає обсяги знань, якими повинен опанувати здобувач вищої освіти відповідно до алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Корекційно-реабілітаційні служби», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу: підготувати майбутніх корекційних педагогів до роботи в реабілітаційних установах для дітей з інвалідністю.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів зі світовим досвідом в галузі соціальної реабілітації осіб з обмеженими можливостями життєдіяльності, а також з сучасною вітчизняною системою реабілітації інвалідів та її правовою основою;
- формувати в студентів професійне розуміння сутності соціальної реабілітації; розвивати в них уміння визначати мету і завдання реабілітаційної діяльності в залежності від потреб клієнта;
- сприяти усвідомленню студентами засобів і напрямків професійного самовдосконалення, розвиток в них навичок аналітико-пошукової діяльності та самоосвіти.

Вивчення дисципліни «Корекційно-реабілітаційні служби» передбачає **формування** в студентів наступних **компетентностей**:

1.	<i>Загальні</i>	
	Світоглядна	Наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. Загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії. Розуміння переваг здорового способу життя та прийняття їх як власних цінностей
	Громадянська	Здатність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадською свідомістю
	Комунікативна	Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати у команді.
	Самоосвітня	Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.

		Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху
2.	<i>Фахові</i>	
	Організаційна	Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію її суб'єктів. Здатність до роботи в міждисциплінарній команді під керівництвом лідера (вчителя-логопеда, вчителя інклюзивного класу) у процесі вирішення корекційно-педагогічних завдань
	Психолого-педагогічна	Володіння базовими знаннями про педагогічні системи навчання, виховання і освіти різних категорій дітей з психофізичними порушеннями, їхні потенційні можливості у досягненні певного рівня життєвої компетентності
	Методична	Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з тяжкими порушеннями мовлення в спеціальних та інклюзивних дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах; реабілітаційних установах
	Медико-біологічна	Здатність оцінити структуру дефекту при порушеннях мовлення та функцій сенсорних систем; потенційні можливості розвитку різних сторін особистості кожної з категорії дітей з такими вадами; здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку дітей з мовленнєвими та сенсорними порушеннями
	Корекційно-педагогічна	Володіння знаннями та розуміння сучасних підходів до вивчення, освіти, розвитку, абілітації, реабілітації і соціальної адаптації осіб з психофізичними порушеннями в освітніх закладах, закладах соціального захисту та охорони здоров'я.
	Діагностико-корекційна	Здатність до проведення психолого-педагогічного обстеження осіб з порушеннями психофізичного розвитку, аналізу результатів комплексного медико-психолого-педагогічного обстеження осіб з психофізичними порушеннями на основі клініко-психолого-педагогічних класифікацій порушень розвитку. Володіння базовими знаннями і застосування методів корекційної роботи з розвитку психічної сфери дітей з особливими освітніми потребами. Здатність використовувати знання диференціальної діагностики при класифікації порушень мовленнєвого розвитку.
	Логокорекційна	Здатність здійснювати цілеспрямований добір методик і технологій для корекції психомоторного та мовленнєвого розвитку дітей з тяжкими порушеннями мовлення; Володіння методиками і технологіями корекції та розвитку мовленнєвої діяльності при різних мовленнєвих порушеннях. Здатність використовувати ігрову діяльність для формування та корекції правильного дихання, артикуляційних укладів, вимови, накопичення словника, вдосконалення граматичних форм мовлення, розвитку фонематичного сприймання; когнітивного розвитку.

В результаті вивчення спецкурсу студент повинен опанувати **знаннями** про:

- сутність принципів, змісту, форм і методів соціально-педагогічної роботи з дітьми з інвалідністю та їх сім'ями в умовах реабілітаційної установи;
- основні положення міжнародних і вітчизняних нормативно-правових документів у сфері соціального захисту інвалідів;
- вимоги до спеціалістів, які надають корекційно-реабілітаційні послуги;
- критерії та механізми оцінювання якості корекційно-реабілітаційних послуг.

В результаті вивчення спецкурсу студент повинен опанувати **уміннями:**

- аналізувати нормативно-правову базу корекційно-реабілітаційної допомоги клієнтам з обмеженими можливостями життєдіяльності та їхнім родинам;
- аналізувати потреби клієнта та його родини;
- визначати, обґрунтовувати та реалізовувати основні напрями роботи корекційного педагога для максимально можливого задоволення потреб клієнта при організації реабілітаційного процесу;
- визначати й обґрунтовувати зміст, форми і методи педагогічної допомоги сім'ям клієнтів;
- оптимістично прогнозувати результати корекційно-реабілітаційної діяльності;
- удосконалювати зміст та форми корекційно-реабілітаційного процесу, спрямованого на оптимізацію особистісного розвитку клієнтів;
- виконувати професійні обов'язки з дотриманням етичних і моральних норм;
- постійно підвищувати професійний та загальнокультурний рівень, вдосконалювати професійну майстерність на основі критичного аналізу результатів своєї діяльності.

Програма складається з 2 модулів (2 кредити) – 72 год., з них: лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 40 год..

За результатами вивчення навчальної дисципліни «Корекційно-реабілітаційні служби» студенти отримують залік.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0101 «Педагогічна Освіта»	Варіативна
	Напрямок підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (логопедія)»	
Модулів – 2	Спеціальність:	Рік підготовки
Змістових модулів – 2		3-й
Загальна кількість годин – 72		Семестр
		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-професійний рівень: <u>перший (бакалаврський)</u>	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		12 год.
		Модульний контроль
		4 год.
		Самостійна робота
40 год.		
		Вид контролю:
		залік.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I								
СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ У СВІТОВІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ								
1.	Медико-соціальні проблеми дитячої інвалідності	10	4	2	2		6	
2.	Комплексна реабілітація дітей з інвалідністю	10	4	2	2		6	
3.	Інноваційні технології соціальної реабілітації дітей з інвалідністю	14	6	4	2		8	
	Модульний контроль	2						2
Разом		36	14	8	6	0	20	2
Змістовий модуль II								
ПРАКТИЧНА РОБОТА КОРЕКЦІЙНОГО ПЕДАГОГА У ЦЕНТРІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ								
4.	Корекційно-педагогічна робота з дітьми з інвалідністю у реабілітаційних установах	12	6	4	2		6	
5.	Просвітницько-педагогічна робота з батьками дітей з інвалідністю у реабілітаційних установах	10	4	2	2		6	
6.	Моніторинг та оцінка якості послуг із соціальної реабілітації дітей з інвалідністю	12	4	2	2		8	
	Модульний контроль	2						2
Разом		36	14	8	6	0	20	2
Разом за навчальним планом		72	28	16	12	0	40	4

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ У СВІТОВІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ

Тема 1. Медико-соціальні проблеми дитячої інвалідності

Причини дитячої інвалідності. Визначення понять «інвалід», «дитина з інвалідністю», «інвалідність», «втрата здоров'я», «обмеження життєдіяльності». Види та ступені обмежень життєдіяльності. Типологія інвалідності.

Медичний та соціальний підходи до розуміння сутності інвалідності. Моделі соціальної підтримки осіб з інвалідністю. Причини та наслідки психологічних проблем дітей з інвалідністю. Завдання корекційно-педагогічної роботи з дітьми з інвалідністю.

Соціальна політика України щодо інвалідів. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».

Основні поняття теми: дитина з інвалідністю, інвалідність, обмеження життєдіяльності.

Рекомендована література: 1-3, 5, 6.

Тема 2. Комплексна реабілітація дітей з інвалідністю

Порядок визнання дитини інвалідом. Право дитини з інвалідністю на державну соціальну допомогу. Порядок призначення та оформлення державної соціальної допомоги на дитину-інваліда.

Поняття «реабілітація інвалідів», види реабілітації. Комплексний характер реабілітації. Принципи реабілітації. Система реабілітації інвалідів в Україні.

Державна типова програма реабілітації інвалідів. Види реабілітаційних заходів щодо дітей з інвалідністю, передбачені Державною типовою програмою реабілітації інвалідів. Забезпечення дітей з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації.

Індивідуальна програма реабілітації інваліда. Порядок надання дітям-інвалідам реабілітаційних послуг.

Реабілітаційні установи для дітей з інвалідністю. Основні права дітей з інвалідністю та їхніх батьків при проведенні реабілітації.

Основні поняття теми: реабілітація, соціальна реабілітація, Державна типова програма реабілітації інвалідів, Індивідуальна програма реабілітації інваліда, технічні засоби реабілітації, реабілітаційні установи, учасники реабілітаційного процесу.

Рекомендована література: 1, 2, 8, 9, 10, 12, 13-16.

Тема 3. Інноваційні технології соціальної реабілітації дітей з інвалідністю

Завдання системи раннього втручання. Фахівці команди раннього втручання. Функції корекційного педагога у команді раннього втручання.

Методи ранньої діагностики розвитку дитини. Програми раннього розвитку. Встановлення контакту з дитиною раннього віку.

Діти з особливими комунікативними потребами. Альтернативна комунікація.

Соціокультурна реабілітація дітей з інвалідністю. Функції корекційного педагога у соціокультурній реабілітації. Фестивалі творчості дітей з інвалідністю.

Концепція нормалізації. Реорганізація закритих закладів для людей із розумовою відсталістю. Переваги проживання у малих групах. Підтримуване проживання у квартирах колективного користування.

Основні поняття теми: інновація, раннє втручання, альтернативна комунікація, соціокультурна реабілітація, нормалізація.

Рекомендована література: 1, 2, 7-9, 17-20.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ПРАКТИЧНА РОБОТА КОРЕКЦІЙНОГО ПЕДАГОГА У РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ УСТАНОВАХ ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Тема 4. Корекційно-педагогічна робота з дітьми з інвалідністю в реабілітаційних установах

Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю як процес, як діяльність і як результат. Особливі принципи соціальної реабілітації.

Складові й етапи процесу соціальної реабілітації.

Індивідуальний план соціальної реабілітації дитини з інвалідністю. Здійснення соціальної реабілітації дітей з інвалідністю у реабілітаційній установі. Умови успішності соціальної реабілітації. Критерії оцінки динаміки розвитку дитини та рівня її соціально-побутової адаптованості.

Вимоги до організації та проведення занять з дітьми.

Основні поняття теми: реабілітаційний потенціал, реабілітаційний прогноз, індивідуальний план соціальної реабілітації дитини з інвалідністю.

Рекомендована література: 1, 2, 7-9.

Тема 5. Просвітницько-педагогічна робота з членами сімей дітей з інвалідністю у реабілітаційних установах

Соціально-психологічні проблеми сімей, які виховують дітей з інвалідністю. Реабілітаційна культура та реабілітаційна активність батьків.

Просвітницько-педагогічна робота серед батьків. Форми групової та індивідуальної роботи з батьками.

Основні поняття теми: реабілітаційна культура, реабілітаційна активність, групова робота, індивідуальна робота, група підтримки.

Рекомендована література: 1, 5, 7.

Тема 6. Моніторинг та оцінка якості послуг із соціальної реабілітації дітей з інвалідністю

Сутність процесу моніторингу надання соціальних послуг. Труднощі, які виникають при оцінці результативності та ефективності послуг соціальної

реабілітації дітей з інвалідністю. Оцінка якості надання послуг соціальної реабілітації. Орієнтовний перелік вимог до якості послуг із соціальної реабілітації дітей з інвалідністю.

Основні поняття теми: моніторинг, оцінка, результативність послуги, ефективність послуги, якість послуги.

Рекомендована література: 1, 2, 6, 9.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Корекційно-реабілітаційні служби»

Разом: 72 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 40 год., залік.

Максимальна кількість балів	119					
Модулі	Змістовий модуль I (63 бали)			Змістовий модуль II (56 балів)		
Назва модуля	СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ У СВІТОВІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ			ПРАКТИЧНА РОБОТА КОРЕКЦІЙНОГО ПЕДАГОГА У РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ УСТАНОВАХ ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ		
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3-4 (2 бали)	5-6 (2 бали)	7 (1 бал)	8 (1 бал)
Теми лекцій	Медико-соціальні проблеми дитячої інвалідності	Комплексна реабілітація дітей з інвалідністю	Інноваційні технології соціальної реабілітації дітей з інвалідністю	Корекційно-педагогічна робота з дітьми з інвалідністю в реабілітаційних установах	Просвітницько-педагогічна робота з членами сімей дітей з інвалідністю у реабілітаційних установах	Моніторинг та оцінка якості послуг із соціальної реабілітації дітей з інвалідністю
Практичні заняття	1-2 (12 балів)		3-4 (12 балів)	5-6 (12 балів)		
Теми практичних занять	Медико-соціальні проблеми дитячої інвалідності. Комплексна реабілітація дітей з інвалідністю		Інноваційні технології соціальної реабілітації дітей з інвалідністю	Робота корекційного педагога з дітьми з інвалідністю та їхніми батьками в реабілітаційних установах		
Самостійна робота	1 (5 балів)		2 (5 балів)	3 (5 балів)		4-5 (10 балів)
Поточний контроль	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)		
Залік						

Разом: 119 балів; коефіцієнт: 1, 19 (119:100=1,19)

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ІНВАЛІДІВ, ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ У СВІТОВІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ

Семінарське заняття 1-2 (4 години)

Тема: Комплексна реабілітація дітей з інвалідністю

Виступи студентів з питань:

- Причини дитячої інвалідності.
- Визначення понять «дитина з інвалідністю», «інвалідність», «втрата здоров'я», «обмеження життєдіяльності».
- Види та ступені обмежень життєдіяльності.
- Медичний та соціальний підходи до розуміння сутності інвалідності.
- Соціальна політика України щодо інвалідів. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».
- Порядок визнання дитини інвалідом.
- Порядок призначення та оформлення державної соціальної допомоги на дитину-інваліда.
- Поняття «реабілітація інвалідів», види реабілітації. Комплексний характер реабілітації.
- Принципи реабілітації.
- Система реабілітації інвалідів в Україні.
- Державна типова програма реабілітації інвалідів.
- Види реабілітаційних заходів щодо дітей з інвалідністю, передбачені Державною типовою програмою реабілітації інвалідів.
- Забезпечення дітей з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації.
- Індивідуальна програма реабілітації інваліда. Порядок надання дітям-інвалідам реабілітаційних послуг.
- Реабілітаційні установи для дітей з інвалідністю.
- Основні права дітей з інвалідністю та їхніх батьків при проведенні реабілітації.

Рекомендована література: 1, 2, 4.

Семінарське заняття 3-4 (4 години)

Тема: Інноваційні технології соціальної реабілітації дітей з інвалідністю

Завдання:

Розділитися на 6 рівновеликих груп за списком.

Кожній групі підібрати 3 гри, в які могли б разом грати діти з особливими комунікативними потребами і діти, які не мають таких потреб.

Розробіть засоби альтернативної комунікації для того, щоб діти могли спілкуватися в процесі гри.

Результат представити у вигляді доповіді з мультимедійною презентацією.

Час доповіді: 20 хвилин.

Рекомендована література: 1, 3.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ПРАКТИЧНА РОБОТА КОРЕКЦІЙНОГО ПЕДАГОГА У РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ УСТАНОВАХ ДЛЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Семінарське заняття 5-6 (4 години)

Тема: Робота корекційного педагога з дітьми з інвалідністю та їхніми батьками в реабілітаційних установах

Виступи студентів з питань:

- Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю як процес, як діяльність і як результат.
- Особливі принципи соціальної реабілітації.
- Складові й етапи процесу соціальної реабілітації.
- Індивідуальний план соціальної реабілітації дитини з інвалідністю.
- Здійснення соціальної реабілітації дітей з інвалідністю у реабілітаційній установі.
- Умови успішності соціальної реабілітації.
- Критерії оцінки динаміки розвитку дитини та рівня її соціально-побутової адаптованості.
- Вимоги до організації та проведення занять з дітьми.
- Соціально-психологічні проблеми сімей, які виховують дітей з інвалідністю.
- Реабілітаційна культура та реабілітаційна активність батьків.
- Просвітницько-педагогічна робота серед батьків. Форми групової та індивідуальної роботи з батьками.

Рекомендована література: 1, 4, 8.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ У СВІТОВІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ

Завдання до теми 1 «Медико-соціальні проблеми дитячої інвалідності»

Опрацюйте підрозділ 5.4.1 «Центри незалежної життя в мировій практиці» навчального посібника: Комплексная реабилитация инвалидов: / Т.

В. Зозуля, Е. Г. Свистунова, В. В. Чешихина и др. – М. : Академия, 2005. – С. 213-219. Підготуйте міні-доповідь на тему: «Незалежне життя інваліда: міф чи реальність?».

Доповідь представити у письмовому вигляді; обсяг – 2 друковані сторінки

Завдання до теми 2 «Комплексна реабілітація дітей з інвалідністю»

Розробіть інформаційний буклет для батьків дитини з інвалідністю «Чи знаєте Ви свої права?»

Завдання до теми 3 «Інноваційні технології соціальної реабілітації дітей з інвалідністю»

За допомогою пошукового сервісу Google зберіть інформацію про реабілітаційні установи Києва, які надають послуги дітям з інвалідністю.

Результати роботи представити у вигляді таблиці:

Установа (назва, адреса)	Категорія дітей, на яких розрахована установа	Послуги, які надаються в установі
--------------------------	---	-----------------------------------

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ПРАКТИЧНА РОБОТА КОРЕКЦІЙНОГО ПЕДАГОГА У ЦЕНТРИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Інтегроване завдання до теми 4 «Корекційно-педагогічна робота з дітьми з інвалідністю у реабілітаційних установах» та до теми 5 «Просвітницько-педагогічна робота з членами сімей дітей з інвалідністю у реабілітаційних установах»

Підберіть перелік літератури (5 джерел) для батьківських читань на одну з наступних тем:

- Причини відхилень у психофізичному розвитку дитини та можливості їх компенсації засобами сімейного виховання.
- Культура побуту та її значення для психофізичного розвитку дитини.
- Іграшка як засіб соціального розвитку дитини.
- Обладнання дитячого куточка або дитячої кімнати в домашніх умовах.
- Прогулянки з дітьми як засіб спілкування й розвитку їхніх уявлень про довкілля.
- Агресивна поведінка в дітей та її корекція засобами сімейного виховання.
- Роль родини у вихованні моральної поведінки, етичних норм і особистісних якостей дитини-дошкільника.
- Розвиткові ігри та їх місце в сімейному дозвіллі.
- Відхилення в поведінці дітей і можливості їх корекції за допомогою виховних впливів з боку членів родини.

- Друзі наших дітей. Допомога батьків у знаходженні дитиною друзів.
  - Домашній театр як засіб соціалізації дитини в умовах сім'ї.
  - Моральність і аморальність. Як допомагати дитині знаходити грані між «білим» і «чорним».
  - Домашні обов'язки дитини.
- Результат представити у вигляді таблиці:

Перелік літератури для батьків на тему «.....»

№ п/п	Бібліографічний опис книги	Короткий зміст	Власна оцінка (вказати: <ul style="list-style-type: none"> • чому рекомендована саме ця книга, що її відрізняє від іншої літератури з даної теми; • на що в даній книзі батькам варто звернути увагу)

Критерії оцінювання: кожний рядок таблиці (короткий зміст та власна оцінка однієї книги) – 2 бали.

Завдання до теми 6 «Моніторинг та оцінка якості послуг із соціальної реабілітації дітей з інвалідністю»

Опрацюйте розділ 10 «Социально-психологическая реабилитация лиц с нарушением интеллекта с использованием принципов Кемпхильского движения» монографії: Шипицына Л. М. «Необучаемый» ребенок в семье и обществе. – СПб. : Речь, 2005. – С. 329-354. Підготуйте наукове повідомлення на тему: «Принципи Кемпхільського руху та можливості їх реалізації в реабілітаційних установах для дітей з інвалідністю».

Обсяг – 2 друковані сторінки

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення першого (бакалаврського) освітньо-професійного рівня з дисципліни «Корекційно-реабілітаційні служби» оцінюються за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС) в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Система оцінювання навчальних досягнень студентів за Європейською (ECTS) шкалою подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Види діяльності	Кількість завдань	Розрахунок	Загальна сума за видами діяльності
Відвідування лекцій	8	8 x 1 бал	8
Відвідування семінарського заняття	6	6 x 1 бал	6
Робота на семінарському занятті (доповідь, виступ)	3	3 x 10 балів	30
Виконання модульної контрольної роботи	2	2 x 25 балів	50
Виконання самостійної роботи	5	5 x 5 балів	25
Максимальна кількість балів:			119
Форма контролю – залік	100 балів – семестр $119:100 = 1,19$ Коефіцієнт: 1,19		

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;

✓ ініціативність у навчальній діяльності.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** усне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, письмове опитування.
- **Методи самоконтролю:** самооцінка, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Порядок переведення результатів, отриманих за 100-бальною шкалою оцінювання, в шкалу за системою ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Оцінка за шкалою Університету	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
Fx	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• **Словесні:** лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

• **Наочні:** спостереження, ілюстрація, демонстрація.

•*Практичні*: вправи.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації**: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення**: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю**: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з навчально-методичною літературою, науковою літературою, періодичними виданнями, нормативно-правовими актами в галузі охорони сім'ї, материнства й дитинства.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: дискусії, створення проблемних ситуацій, розв'язання педагогічних завдань.

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з дисципліни «Соціально-педагогічна робота в ДНЗ з дітьми, які мають особливі потреби».

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю : навч. посіб. / Т. Є. Єжова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 284 с.
2. Шевцов, А. Г. Освітні основи реабілітології : монографія / А. Г. Шевцов. – К. : «МП Леся», 2009. – 483 с.
3. Акатов Л. И. Социальная реабилитация детей с ограниченными возможностями здоровья : учебное пособие / Акатов Л. И. – М. : ВЛАДОС, 2003. – 447 с.
4. Аксьонова Л. В. Цікаві розвивальні і рухливі ігри для всієї родини / Аксьонова Л. В. – Донецьк : БАО, 2008. – 368 с.
5. Іванова І. Б. Соціально-психологічні проблеми дітей з інвалідністю / Іванова І. Б. – К. : Логос, 2000. – 85 с.

Додаткова:

6. Комплексная реабилитация инвалидов: учебное пособие / [Т. В. Зозуля, Е. Г. Свистунова, В. В. Чешихина и др.]; под ред Т. В. Зозули. – М. : Академия, 2005. – 302, [1] с.
7. Маленькі сходишки : програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку / [Пітерсі М., Трелоар Р., Кейнс С. та ін.]; пер. з англ.; наук. редактори укр. видання : Т. І. Поніманська, А. А. Колупаєва. – Рівне : РДГУ, 2006. (у 8 кн.).
8. Служби раннього втручання в Україні: шлях до інтеграції / за наук. ред. Н. А. Бастун. – Київ : ІКЦ «Леста», 2005. – 182 с.
9. Шевцов А. Г. Методичні основи організації соціальної реабілітації дітей з вадами здоров'я : [монографія] / Шевцов А. Г. – К. : НТІ «Інститут соціальної політики», 2004. – 239 с.

Інтернет-джерела:

10. Закон України «Про охорону дитинства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2402-14>
11. Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2961-15>
12. Інструкція про встановлення груп інвалідності, затверджена Наказом МОЗ України від 07.04.2004 р. № 183 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0516-04>
13. Конвенція про права дитини, прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_021
14. Конвенція про права інвалідів, прийнята резолюцією № 61/106 Генеральної Асамблеї ООН від 13 грудня 2006 р. [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_g71
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2000 р. № 1545 «Про схвалення Концепції ранньої соціальної реабілітації дітей з інвалідністю» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1545-2000-%EF>
  16. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 482 від 04.12.01 р. «Про затвердження Порядку видачі медичного висновку про дитину-інваліда віком до 18 років» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0011-02>
  17. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 07.04.2004 р. № 183 «Про затвердження Інструкції про встановлення груп інвалідності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0516-04>
  18. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 08.10.2007 р. № 623 «Про затвердження форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини з інвалідністю та Порядку їх складання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1197-07>
  19. Всеукраїнська громадська організація «Коаліція захисту прав інвалідів та осіб із інтелектуальною недостатністю» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inteldisability-coalition.kiev.ua/>
  20. Всеукраїнська молодіжна громадська організація студентів-інвалідів «Гаудеамус» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vmurol.com.ua/index.php?idd=%D0%B2%D0%BC%D0%B3%D0%BE>
  21. Всеукраїнська організація інвалідів «Союз організацій інвалідів України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://soiu.com.ua/>
  22. Національна Асамблея інвалідів України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://naiu.org.ua/>